

UKE 2

Brukere og undersøkelse av bruk

IN1030 Gruppe 8
Mandag 12.15-14.00

Hva skal vi i dag?

- Hva var et rikt bilde?
- Status på oblig?
- Bruk og undersøkelser av bruk
- Praktisk oppgave
- Oblig-jobbing (om tid)

Repetisjon

- **Hva er hensikten med å tegne et rikt bilde?**

Å få oversikt over aktuelle **interessenter**, og om disse bidrar til eller utfordrer vårt system.

Å få oversikt over **samspeillet** mellom vårt **system** og **konteksten** det settes inn i, slik at vi er forberedt på utfordringer og utnytter alle muligheter.

Notasjon hjelper med å formidle bildet.

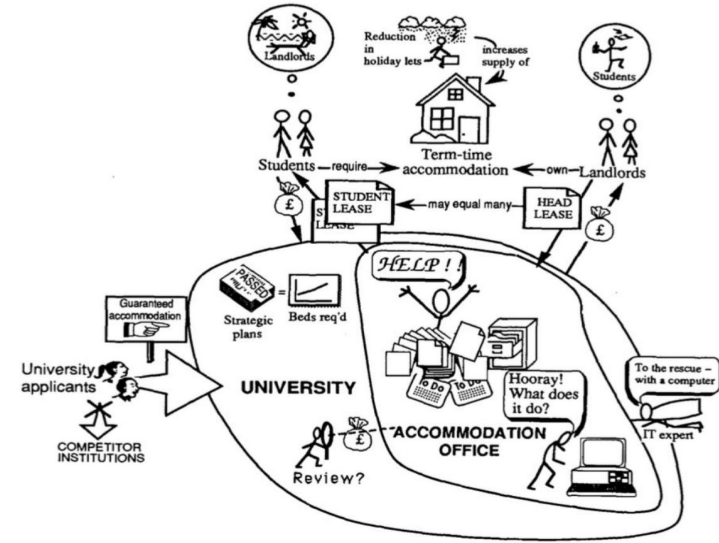
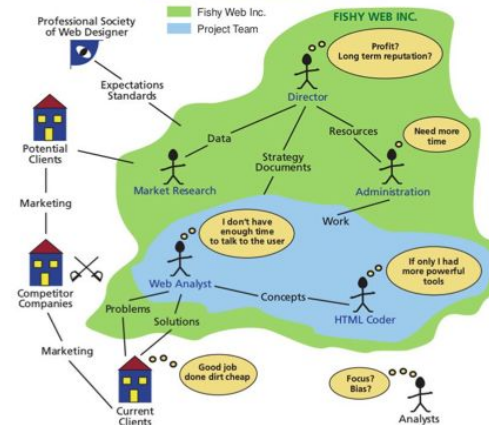

Figure 2 Rich Picture of Web Design Consultancy

Før vi begynner!

Anonym menti til spørsmål: **5205 7738**

Hvordan ligger dere an?

Har dere spørsmål til pensum eller oblig?

Ny oblig, nytt læringsmål!

Vi fortsetter dog også litt med mål 1!

1. kan du drøfte samspillet mellom digital teknologi og individer, organisasjoner og samfunnet
- 2. kan du utføre enkle brukerundersøkelser**
3. kjenner du til sentrale lover og forskrifter for utvikling av digitale systemer, og kan drøfte etiske problemstillinger
4. kjenner du til ulike faser og aktiviteter som inngår i systemutvikling
5. har du forståelse for samspillet mellom systemutvikling og ulike bruker og interessegrupper
6. kan du anvende metoder og teknikker for kravhåndtering, utføre modellering ved hjelp av UML, og vurdere fordeler og ulemper ved forskjellige metoder og teknologier for systemutvikling

Nøkkelbegreper i Modul A

Datainnsamling

Brukerundersøkelse

Direkte observasjon

Samtykkeskjema

Pilotundersøkelse

Deltakere

Brukere

Målgruppe

Sekvens av handlinger

Situasjonsbestemte
handlinger

Oblig 2 - gjøre, tenke, reflektere, lære

Oppgave 1. Observasjon av bruk - Vy, Yr, Oda, Vipps

- Planlegge
- Samtykke
- Gjøre pilotundersøkelse
- Observere og samle inn data

Oppgave 2. Analysere sekvens av handlinger - fra undersøkelsen

Oppgave 3. Oppmerksomhet og distraksjon - Du er brukeren her!

Oppgave 4. Spørsmål til notatet: Målinger, nøyaktighet og representasjoner

Oppgave 5. Skrive refleksjoner over eget arbeide

Hva er undersøkelser av bruk?

...og hvorfor er det relevant?

Viktige spørsmål å stille seg før, under & etter en brukerundersøkelse

- Hvem er brukerne mine?
- Hva ønsker brukerne mine å oppnå (hvilke behov har de)?
- Hvordan kan mitt system best mulig støtte brukerens oppgaver?
- Hvilke opplevelser synes brukerne mine er gode og givende?
- Hvilke funksjoner bør mitt system ha?
- Hvilken utforming bør mitt system ha?
- Hvordan skal brukerne interagere med produktet?
- Hvordan kan mitt systems funksjoner best mulig organiseres?
- Hvordan fremstår mitt system for førstegangsbrukere?
- Er mitt system forståelig, tiltrekkende og håndterbart?

Å planlegge en datainnsamling

- Gode datainnsamlinger er utfordrende
- Krever mye planlegging
- Pilotundersøkelse
- Samtykkeskjema

Pilotundersøkelse

En testundersøkelse som skal avdekke feil og mangler ved metodebruk før man begynner med hovedstudiet.

Samtykkeskjema

En kontrakt mellom deltaker og systemutviklere over hvilke **rettigheter deltaker har** i forhold til data som blir samlet inn. Bør også spesifisere hva data skal **brukes** til, hvordan data skal bli **samlet inn, tilgjengeligheten** til data, **hvordan** og **hvor lenge** data skal lagres.

Elementer i en samtykkeerklæring

Må minst ha følgende elementer med:

- kontaktinformasjon slik at deltakeren kan kontakte dem,
- formålet med behandlingen,
- hvem som har tilgang til opplysningene og om disse skal publiseres eller utleveres,
- de må informere om at det er frivillig å gi fra seg opplysninger,
- annet som gjør deltakeren i stand til å bruke sine rettigheter etter loven (du kan trekke deg når som helst, krav på innsyn, du kan kreve at opplysningene blir slettet osv).

Datatilsynet: For at et samtykke skal være gyldig, må det være:

- frivillig
- spesifikt
- informert
- utvetydig
- gitt gjennom en aktiv handling
- dokumenterbart
- mulig å trekke tilbake like lett som det ble gitt

Diskuter:

Hvorfor er samtykkeerklæring viktig?

Hvorfor er det lurt med en pilotundersøkelse?

Hva kan gå galt under en observasjon/et intervju?

Først 5 min individuelt, så 10 min i med sidemann

Pause

Hvordan gjøre observasjon?

Dere skal iaktta hva en bruker **gjør**

- Vises frustrasjon eller forvirring?
- Hvordan gjør de oppgavene?
- Hvor er der problemer?

Fokus er på deltaker - så observators oppgave er bare å stille oppgaven

Planlegg observasjon: finn.no

Sitt i grupper på 4.

- Bestem dere for en målgruppe: hvem kunne være bruker av finn.no?
- Skriv opp til 5 relevante **oppgaver** dere vil be deltakeren om å utføre i systemet
- Skriv ned deres relasjon til de som skal være deltakere (medstudent)
- Skriv ned hvordan dere vil ta opp/samle dataen
(penn/papir, lyd, fotografier, video, annet)
- Finn og modifier et samtykkeskjema til deres formål (*dere kan søke på IN1050 samtykkeerklæring mal*).

15 min i grupper

Pilot av observasjonen: finn.no

Gjennomfør observasjonen

- Som observatør må du gjerne oppfordre den som blir observert til å snakke høyt om hva vedkommende tenker (think aloud-teknikk)
- Ta noter

Diskuter deretter sammen i gruppa: må dere gjøre modifikasjoner i planen?

- Hva fungerte/hva fungerte ikke? Hvordan kan alt fungere?
- Var oppgavene forståelige for brukeren?
- Fikk du som observert med deg alt? Hva må du gjøre for å evt. få med deg mer?

Bruk 15 min på observasjon + gruppediskusjon

Skriv ned noter - vi skal bruke de til å lage sekvenstabeller neste uke!

Kobling av læringsmål - diskuter i små grupper (eller tenk til neste gang):

Hvordan henger temaet “Samspill mellom samfunn og teknologi” sammen med undersøkelser av bruk og involvering av brukere?

(etikk? kostnader? ansvar for teknologi? annet?)

*Bruk gjerne Notat om Samspill og Notatet Sekvens av handlinger som utgangspunkt
el. bruk egne eksempler!*

Neste uke - mer om brukere & brukerundersøkelser!

Notat om oppmerksomhet

Notat om målinger

- Vi starter på sekvenstabeller!

Husk frist på Oblig 1 i kveld, kl. 23.59.

Send **epost** innen fristen om du trenger utsettelse

Takk for i dag!

Har du spørsmål, så send oss gjerne en epost!

Cornelia: cornelef@uio.no

Nadia: nhmoller@uio.no